

W województwach czekają dotacje na turystykę

Fot: image bank sweden

Projekty z zakresu turystyki mogą ubiegać się o dofinansowanie we wszystkich szesnastu regionalnych programach operacyjnych. Projekty te mogą dotyczyć budowy lub modernizacji infrastruktury noclegowej, inwestycji w bazę gastronomiczną, innej infrastruktury turystycznej - w tym ścieżek rowerowych, szlaków konnych, szlaków wodnych, szlaków pieszych, oznakowania tras turystycznych.

Za dotację unijną można również dokonać przebudowy i rozbudowy obiektów publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym (m.in. porty, przystanie i pomosty służące turystyce wodnej). W każdym województwie zasady pozyskania takiej pomocy – krąg potencjalnych beneficjentów, wartość dotacji, rodzaje inwestycji przewidzianych do dofinansowania – są jednak różne.

Każde województwo po swojemu

Wszystkie regionalne programy operacyjne mają specjalnie wydzielone działania na projekty dotyczące turystyki. Niektóre województwa decydują się na wyodrębnianie różnych kategorii projektów związanych z turystyką i tworzenie dla nich osobnych działań, poddziałań czy schematów. Takie rozwiązanie przyjęto chociażby w wojewódz-

twie śląskim, wydzielając w ramach priorytetu III „Turystyka”, 4 działania, a w ich ramach kolejne poddziałania. Stworzono w ten sposób poniższą listę działań: działanie 3.1 „Infrastruktura zaplecza turystycznego”, poddziałanie 3.1.1 „Infrastruktura zaplecza turystycznego/ przedsiębiorstwa”, poddziałanie 3.1.2 „Infrastruktura zaplecza turystycznego/ podmioty publiczne”; działanie 3.2 „Infrastruktura okołoturystyczna”, poddziałanie 3.2.1 „Infrastruktura okołoturystyczna/ przedsiębiorstwa”, poddziałanie 3.2.2 „Infrastruktura okołoturystyczna/ podmioty publiczne”; działanie 3.3. „Systemy informacji turystycznej”; działanie 3.4. „Promocja turystyki”.

Każde z powyższych działań dotyczy innego rodzaju przedsięwzięć oraz typów beneficjentów. Przedsiębiorcy mogą pozyskać wsparcie jedynie w ramach poddziałania 3.1.1 oraz 3.2.1 - pozostałe działania przeznaczone są dla jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów z nimi powiązanych, kościołów i związków wyznaniowych oraz or-

Magdalena Mazur
Dyrektor Pionu Doradztwa Gospodarczego w firmie Maculewicz Consulting

ganizacji pozarządowych. Odmienne podejście przyjęto w województwie podkarpackim, tworząc jedną, niepodzieloną na działania oś priorytetową - „Turystyka i kultura”. W ramach tej osi dofinansowanie mogą pozyskać projekty dotyczące obiektów infrastruktury turystycznej, w tym m.in. szlaki, trasy turystyczne, wyciągi narciarskie, przystanie wodne, kąpieliska i inne formy infrastruktury służącej rozwojowi turystyki wraz z infrastrukturą sanitarną, gastronomiczną, noclegową, informacyjną. Oba przedstawione rozwiązania noszą dla wnioskodawców zarówno pozytywne jak i negatywne skutki, wynikające głównie z podziału środków przeznaczonych na dofinansowanie w poszczególnych województwach. W pierwszym przypadku - głębokiego podziału poszczególnych rodzajów projektów pomiędzy różne działania - pula pieniędzy przewidziana na działanie czy poddziałanie jest stosunkowo niewielka. Nie ma jednak niebezpieczeństwa, że wszystkie dostępne środki zostaną rozdysponowane pomiędzy projekty reprezentujące tylko jeden z rodzajów projektów. I że dofinansowanie pozyskują np. wyłącznie ścieżki krajoznawcze a zabraknie środków na projekty związane z poprawą bazy noclegowej. W drugim przypadku wszystkie kategorie projektów oceniane są wprawdzie razem, ale wnioskodawcy mogą jednak wziąć udział we wszystkich ogłaszanych w ramach osi priorytetowej konkursach, co pozwala na kilkukrotne złożenie tego samego wniosku w kolejnych naborach. W celu uzyskania informacji o sposobie regulacji zastosowanym w konkretnym województwie, potencjalni wnioskodawcy powinni dokładnie przeanalizować dokument: „Uszczegółowienie do regionalnego programu operacyjnego”, zwłaszcza pod kątem spełniania przez projekt tzw. kryteriów wejścia: zbieżności planowanego projektu z wymienionymi tam przykładowymi rodzajami projektów.

Beneficjenci, czyli co dla kogo

O dofinansowanie projektów związanych z turystyką mogą ubiegać się jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz przedsiębiorstwa. W niektórych województwach o dofinansowanie mogą ubiegać się wszystkie rodzaje przedsiębiorstw (np. w województwach kujawsko-pomorskim i łódzkim). W województwie zachodniopomorskim wnioski w ramach poddziałania 5.1.1 „Infrastruktura turystyki”, mogą składać wyłącznie duże przedsiębiorstwa, w innych (podlaskie, warmińsko-mazurskie, dolnośląskie) mikro, małe i średnie firmy. Jeszcze inne województwa (Małopolska) zawężają krąg beneficjentów do małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność i realizujących projekty w obszarze turystyki rekreacji i sportu (Grupa PKD Polska Klasyfikacja Działalności - rok 2004: 55.1, 55.2, 63.3, 92.6 oraz

klasa PKD 92.72; rok 2007: 55.1, 55.2, 55.3, 55.9, 79.1, 79.9, 93.1, 93.2 oraz klasa PKD 91.03).

Nie we wszystkich województwach przedsiębiorcy mogą ubiegać się o środki w ramach działań przeznaczonych konkretnie dla projektów turystycznych. W województwie świętokrzyskim beneficjentami działania 5.3 „Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu”, mogą być jednostki samorządu terytorialnego (jst), ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną, instytucje kultury, organizacje turystyczne działające non-profit, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, PGL Lasy Państwowe i ich jednostki organizacyjne, spółki prawa handlowego, w których większość akcji lub udziałów posiadają samorządy terytorialne, jednostki sektora finansów publicznych nie wymienione wyżej (w rozumieniu art. 4 ustawy o finansach publicznych Dz. U. 2005 r. nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Przedsiębiorcy planujący przykładowo budowę lub remont hotelu mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach działania 1.1 „Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw”. Jest to działanie ogólnie skierowane do przedsiębiorstw, którego celem jest wzrost innowacyjności i konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez wsparcie przedsięwzięć poprawiających ich poziom technologiczny lub organizacyjny, związanych z rozbudową przedsiębiorstwa, zakupem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Aby prawidłowo złożyć wniosek potencjalni beneficjenci powinni dokładnie przeanalizować „Uszczegółowienie do regionalnego programu operacyjnego”, pod kątem przynależności wnioskodawcy do jednego z wymienionych tam typów beneficjentów.

Wielkość dotacji

Wysokość dofinansowania o jakie mogą ubiegać się wnioskodawcy jest bardzo różna i waha się między 30 a 85 proc. wartości kosztów kwalifikowanych. Najwyższe dofinansowanie mogą uzyskać jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne samorządów terytorialnych posiadające osobowość prawną, instytucje kultury, organizacje turystyczne działające non-profit, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, PGL Lasy Państwowe i ich jednostki organizacyjne. W przypadku przedsiębiorców maksymalna wysokość dotacji jest obliczana na podstawie maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy publicznej, określonej w rozporządzeniu ministra rozwoju regionalnego z 11 października 2007 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów >

Najbliższe nabory

W większości województw odbyły się już pierwsze konkursy projektów z zakresu turystyki. Planowane są kolejne, jednak terminy na ogół nie są jeszcze znane. Najbliższe konkursy:

- **Kujawsko-pomorskie** – grudzień 2009
- **Lubelskie** – marzec 2010
- **Opolskie** – 1-15 czerwca 2010
- **Śląskie** – 5 marca – 5 maja 2010

> operacyjnych (Dz. U. Nr 193, poz. 1399 z późn. zm.). Wartość ta waha się od 30 proc. (np. średnie przedsiębiorstwa w woj. małopolskim) do nawet 70 proc. (mikroprzedsiębiorstwa w województwach kujawsko-pomorskim, podlaskim).

Najczęściej popełniane błędy

Częstym problemem, powodującym odrzucenie wniosku już na etapie oceny formalnej, jest brak znajomości przez wnioskodawców zapisów dokumentu pod nazwą „Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej”. W przypadku projektów z obszaru turystyki, najczęstszym błędem popełnianym przez

Jak przygotować się do aplikowania

Różnorodność zasad i kryteriów stosowanych przy ocenie projektów w różnych województwach uniemożliwia podanie jednej, skutecznej recepty na przygotowanie projektu, który zostanie pozytywnie oceniony przez jednostkę wdrażającą. Można jednak podać kilka ogólnych zasad, jakimi powinien kierować się wnioskodawca chcący zmaksymalizować swoje szanse na pozyskanie wsparcia. Pierwszą, podstawową czynnością jaką należy wykonać, jest dokładne zapoznanie się z „Uszczegółowieniem do regionalnego programu operacyjnego”. Na jego podstawie należy określić działanie, z którego możliwe jest aplikowanie o środki na realizację planowanego projektu, zwracając przy tym szczególną uwagę na typy beneficjentów mogących startować w ramach tego działania, przykładowe rodzaje projektów oraz wyłączenia. Jeżeli wnioskodawca nie korzysta z usług firmy doradczej, powinien dokładnie zapoznać się z dokumentacją konkursową, przygotowanymi przez jednostkę wdrażającą poradnikami dla beneficjentów, powinien również śledzić wszelkie informacje jakie pojawiają się na stronie internetowej jednostki. Przydatne jest uczestnictwo w organizowanych przez jednostkę szkoleniach, które zwykle odbywają się przed ogłoszeniem naboru wniosków w ramach danego działania.

W uszczegółowieniu lub dokumentacji konkursowej można znaleźć informacje o kryteriach, którymi będą kiero-

Ważne jest wcześniejsze zgromadzenie załączników do wniosku, gdyż często czas oczekiwania na ich wydanie jest bardzo długi.

przedsiębiorców jest wnioskowanie o dofinansowanie na budowę lub remont niewielkich obiektów, w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Małe projekty, w których wartość dofinansowania nie przekracza 300 tysięcy zł, zlokalizowane na terenach wiejskich mogą otrzymać dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”). Kolejną ważną sprawą, na którą należy zwrócić uwagę przed przystąpieniem do przygotowywania dokumentacji konkursowej, są wyłączenia dotyczące danego działania. Wyłączenia te wskazują rodzaje projektów, które nie mogą ubiegać się o dofinansowanie z danego działania. Tego typu regulacja zawarta jest np. w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego, a dotyczy działania 3.1 „Rozwój infrastruktury turystycznej”, schemat D: „Inwestycje w poprawę bazy noclegowej oraz przystosowanie obiektów zabytkowych do celów turystycznych”. W ramach tego schematu nie będą współfinansowane projekty zlokalizowane na terenie Krakowa oraz inwestycje o charakterze agroturystycznym i w gospodarstwach prowadzonych przez rolników.

wać się asesory oceniający projekt oraz przewidzianą punktację. Wskazane jest przeanalizowanie planowanego projektu pod kątem spełnienia poszczególnych kryteriów oraz wzbogacenie go o działania zwiększające liczbę możliwych do zdobycia punktów. Warto jest, w oparciu o kryteria oceny projektu, samodzielnie wyliczyć punktację projektu, uzyskując dzięki temu orientację co do prawdopodobieństwa uzyskania przez projekt dofinansowania. Ważne jest także zadbanie o wcześniejsze zgromadzenie wymaganych załączników, gdyż w niektórych przypadkach czas oczekiwania na ich wydanie jest bardzo długi. Największe problemy w tym zakresie mogą stwarzać załączniki środowiskowe, zwłaszcza decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. O jej wydanie wnioskodawca powinien zwrócić się do właściwej gminy, która po konsultacji ze starostwem powiatowym i powiatowym inspektorem sanitarnym wydaje stosowną decyzję. Decyzja ta może zobowiązywać wnioskodawcę do przedstawienia raportu dotyczącego oddziaływania projektu na środowisko naturalne. Raport taki jest przygotowywany przez wyspecjalizowane firmy, koszt takiego opracowania ponosi beneficjent.